



DİLLERDEN
DÜŞMEYEN



100
DUA

SÖZÜN MİRACI DUA

evlilik duası - şifa duası - kolaylık duası - ümit duası
korunma duası - bereket duası - hacet duası - iyilik duası



ömer döngeloğlu

DİLLERDEN DÜŞMEYEN

100 DUA

Ömer Döngeloğlu



SÖZÜN MİRACI DUA

Ömer Döngeloğlu



BÖLÜM 1
Dua Nedir?

Duanın Mahiyeti ve Önemi

Euzübillahimineşşeytânirracîm

Bismillahirrahmanirrahîm.

Elhamdülillâhi Rabbi'l-Âlemîn.
Vessalâtü Vesselâmü alâ Rasulinâ
Muhammedin ve alâ âlihî ve sahibihî
ecmaîn.

Dua, mana itibarıyla istemek, çağır-
mak, davet etmek anlamlarına gelir.
Dua, kulun, Cenab-ı Hakk'a, belki
de en yakın olduğu ânlardan biri-
dir... Dua, bir itiraftır. Kulun, halini
en yüce makama arzıdır. Halini itiraf
eden kul, af için kapı aralamış demek-
tir. Zira Rabb'imizin, kendi acziyetini
itiraf edip Cenab-ı Hakk'ın Zâtı'nın
yüceliğini takdis edenleri, hatasından
sonra Rabb'ini hatırlayıp O'ndan af
dileyenleri daha çok sevdiği, hem

Kur'an-ı Kerim'de hem Efendimiz'in hadis-i şeriflerinde açık bir şekilde dile getirilmiştir.

Duanın "çağırma" anlamından hareketle diyebiliriz ki kulun çağırabileceği en yüce makamı, en yüce gücü, yani Rabb'ini, kendi yardımına davet etmesidir dua. Kitab-ı Mübin'de, Hz. İbrahim'in^(as) diliyle "Hasbiyallahü ve ni'me'l-vekîl ni'me'l-Mevlâ ve ni'me'n-nasîr" buyrulmuyor mu?

Dua bir yönüyle de tevbedir, tevbenin yakarış halidir. Dua eden, tevbe ediyor demektir. Cenab-ı Hakk, Furkan Suresi'nin 77. ayet-i kerimesinde şöyle buyuruyor, "Duanız olmasaydı, Rabb'iniz size niye değer versin ki?" Bunu kısa ifadeyle arz edecek olursak, değeriniz, duanız kadardır...

Efendimiz'in^(sav) hayatın her ânını duayla örmesi, her âna bir dua ile dokunması bize neyi anlatır? Biz bu eserimizde duaları, duaların hatıralarını, hikâyelerini okurlarla paylaşmaya

gayret edeceğiz. Duanın dokunduğu yer nasıl tedavi olur? Cenab-ı Hakk^(cc) kulunun duasına nasıl karşılık verir? Bütün bunlara elimizden geldiğince, dilimiz, yüreğimiz ifade edebildiğince cevap vermeye çalışacağız.

Hayatın her ânı dedik... Efendimiz'in^(sav) hayatına baktığımızda, umreye giden Hz. Ömer'den^(ra) dua istediğini görürüz örneğin. Efendimiz'in^(sav) Hz. Ömer'in^(ra) duasına gerçekten ihtiyacı var mıydı? Allah Resülü^(sav) umreye giden Hz. Ömer'e, "Kardeşim, bana da duanda yer ayırır mısın?" derken, mü'minlerin asırlar boyunca birbirine bağlı kalmasını, kopan iplerin, düşen tuğlaların, birbirinden bağımsız çalışan uzuvların, azaların yeniden birbirine tutunmasını öğretiyordu aslında. Hz. Peygamber'in^(sav) Hz. Ömer'den^(ra) dua istemesi ve Hz. Ömer'in, "Ya Resulallah ben mi size dua edeyim? En efdal olana, insanlığın en üstünü Hz. Muhammed Mustafa'ya^(sav) Ömer^(ra) mi dua etsin?" demesi bizlere

neyi anlatıyordu... Efendimiz'in^(sav) Hz. Ömer'den dua istemesi, bize büyük bir derstir, ibrettir. Kâbe'nin toprağına düşmüş, harem topraklarına varmış Hz. Ömer^(ra), bu sebeple Resulullah'a^(sav) dua etmeliydi.

Demek ki durduğumuz yerin, duamızla doğrudan ilişkisi vardır. "Durduğunuz yer, durduğunuz mekân, duanıza güç katar" hadis-i şerifinde bunu açıkça görebiliriz. Hz. Peygamber^(sav), Hz. Ömer'den^(ra) Medine'de de dua isteyebilirdi. Medine-yi Münevvere'de karşılaştığı o yol başında ya da mescidin bir kenarında, "Bana burada dua eder misin?" de diyebilirdi elbette. Ancak Allah Resülü^(sav) umreye gidecek, Kâbe'yi görecek, Kâbe'yi tavaf edecek olan Hz. Ömer'e, "Orada bana da dua eder misin? Beni de duana katar mısın kardeşim?" demeyi tercih etti.

Peki, duanın belli bir zamanı var mıdır? Dua, hususi zamanlarda mı

edilmelidir? Bu soruya, “Duaya her zaman ihtiyacımız vardır” şeklinde cevap verebiliriz. Nasıl ki her zaman ve her yerde Allah Teâlâ bütün kudretiyle, bütün Zâtı’yla, sıfatıyla her ân, her yerde tecelli ediyorsa; kul da her ân, her yerde Rabb’ine yüzünü dönüp dua edebilir.

Dua, çaresizliğin, yalnızlığın, kendine yetmezliğin sonucunda, kulun Rabbi’ne yalvarması, yakarması olduğu gibi, Rabb’ine olan muhabbetinin de bir ifadesidir. Kul, dua ederek Allah’ı ne kadar sevdiğini de ispat etmiş olur.

Duanın Edepleri Nelerdir?

Duanın edepi nelerdir? Duaya nasıl başlamalıyız? Dua ederken nelere dikkat etmeliyiz? Bu soruların cevabını İmam-ı Gazalî'den naklen¹ şöyle sıralamak mümkündür:

1. Duaya Allah'ın zikriyle başlamak

Seleme bin Ekva^(ra) buyuruyor ki, Peygamber Efendimiz'den dinlediğim bütün duaların başlangıcında Hz. Peygamber^(sav) mutlaka, "Sübhâne Rabbiye'l Aliyyi'l a'lel vehhâb" derdi ve sonra ellerini açardı. Ahmed bin Hanbel'in *Müsned'*inde kayıtlı bu hadis-i şerifle, Peygamberimiz'in^(sav) duaya duayla başladığını öğreniyoruz. Buradan hareketle, duaya, Allah'ın

1 Bkz. Gazzâlî, *İhyâ-i Ulûmi'd-Dîn*, Aslan Yayınları, İstanbul 1981, III, 101 vd.

adıyla, Allah'a hamdedip, Peygamber Efendimiz'e salât ü selâm getirerek başlamamız gerektiğini bilmeliyiz.

2. Dua için değerli vakitleri gözetmek mühimdir; arefe günü, Ramazan ayı, Cuma gün ve saatleri, seher vakti...

Zâriyat Suresi'nin 18. ayet-i kerimesinde Cenab-ı Hakk meâlen, "Sabahın erken vakitlerinde, sabahın tam kalbinde, seher vakitlerinde istiğfar ederlerdi." buyurmaktadır.

Yakup Peygamber'in^(as), seher vaktinde kalkıp evlatlarıyla beraber, onları bağışlaması için Allah'a dua etmesi de duanın önemli vakitlerde yapılmasını gösteren hallerden biridir.

3. Dua için şerefli, önemli, güzel zamanları kollamak, bu zamanlara dikkat etmek

Mü'minlerin cihad esnasında birbirine yaklaştığı zamanlar, yağmurun yağmaya başladığı zamanlar.

Yağmur, önemli bir haldir, zira yağmuru melekler indirir. Peygamber Efendimiz^(sav) “Yağmur yağarken dua edin” buyurmuştur. Farz namazlar için kamet getirildiği zaman, dua için güzel zamanlardan biridir. Bu vakitler, ganimet bilinmelidir.

4. Kibleye yönelerek dua etmek ve dua ettikten sonra yüzü mesh etmek

Resulullah'ın^(sav), dua ederken bazen koltuk altlarının beyazı görününceye kadar ellerini kaldırarak kibleye yönelip dua etmesi sahabe tarafından rivayet edilen bilgiler arasındadır. Câbir bin Abdullah^(ra), Resulullah'ın^(sav), dua ederken kibleye yöneldiğini buyurarak şöyle diyor, “Allah Resülü^(sav) arefe günü vakfe yerine geldi, kibleye yönelip güneş batıncaya kadar dua etti. Ellerini kaldırmasının sebebi de bir hadiste açıklanmıştır. Ebu Davud, Tirmizî ve İbn Mâce'nin naklettiklerine göre Selmân-ı Farisî^(ra) Hz.

Peygamber'den şöyle rivayet etmiştir, "Muhakkak ki, Rabb'imiz hayâlî ve kerîmdir. Kulları, ellerini dergâhına kaldırdıkları vakit, o elleri boş çevirmekten hayâ eder."

Ebu'd-Derdâ'nın^(ra) rivayet ettiği bir hadise göre de duadan sonra yüzü meshetmek gerekir. Hz. Ömer^(ra) de şöyle diyor, "Hz. Peygamber^(sav) ellerini dua için kaldırdığı zaman yüzünü meshetmeyinceye kadar ellerini salıvermezdi."

5. Dua ederken sessizlikle seslilik arası bir vaziyet almak

Ebu Musa el-Eş'arî^(ra) rivayet ediyor ki, "Allah'ın Resulü'yle, bir seferden dönüyorduk. Medine'ye yaklaştığımızda Resulullah tekbir getirdi. Ashab-ı Kiram da onunla beraber tekbir getirerek seslerini oldukça yükselttiler. Bunun üzerine Allah'ın Resulü buyurdu ki, 'Ey insanlar, tekbir getirdiğiniz Allah ne sağırdır ne de

uzaktadır. Kesinlikle biliniz ki, adını andığınız Allah sizinle bineklerinizin boynu arasındaki mesafe gibi yakındır. Hatta her şeyden daha yakındır.’ “

6. Duada secili, kafiyeli okumaya kendini zorlamamak

Dua hali, Allah’a yalvarma hali olmalıdır. Duada Allah’a bir şey buyurmuyoruz hâşâ. Yalvaran bir insan, nasıl ki olabildiğince mahzun ve masum görünüyorsa, dua eden mü’min de Allah’ın kapısında öyle masum ve mahzun halde olmalıdır.

7. Yalvararak, korku, istek ve sığınma hissiyle duada bulunmak

Cenab-ı Hakk, A’râf Suresi 55. ayet-i kerimede, “Rabb’inize yalvararak ve gizlice dua edin.” buyuruyor. Yine Enbiya Suresi, 90. ayet-i kerimede Cenab-ı Hakk şöyle buyuruyor, “Bütün peygamberler hayırlara koşarlar, umarak, ümit ederek ve korku ile

bize dua ederlerdi. Onlar bize karşı çok itaatkârdılar.”

8. Duada kesinlik ifadeleri kullanmalı ve duanın kabul olunacağına kesinlikle inanılmalıdır

“İnşallah Allah bana şunu versin” değil de “Allah’ım bunu bana ihsan eyle, bunu bana ver ya Rabbi.” şeklinde kesin niyet arz edilmelidir ve kabulüne tam iman edilmelidir. Allah’ın Resülü^(sav) bununla ilgili bir hadis-i şerifte Ebu Hureyre’den rivayetle şöyle buyurmuştur, “Sizden her biriniz dua ettiğinizde ‘Allah’ım eğer dilersen beni affeyle, eğer dilersen bana merhamet eyle’ demesin, böyle dua etmesin. İsteğini Allah’tan kesinlikle istesin. Çünkü Cenab-ı Hakk’ı zorlayacak herhangi bir kuvvet ve kudret mevcut değildir. Allah dilediği kadar verir.”

Ayrıca, Tirmizî’nin Ebu Hureyre’den rivayeti olan bir hadis-i şerifte

Efendimiz^(sav) buyurur ki, “Kabul edileceğine mutlak surette inandığınız halde Allah’a dua edin ve bilin ki, Allah gafil bir kalpten gelen duayı kabul etmez.” Demek ki dua ederken gafil olmamız gerekiyor...

Sufyan bin Uyeyne^(ra) *İhya'*nın bu bölümünde buyuruyor ki, “Herhangi birinizin evvelce yaptığı kötü hareketleri, kendisini dua etmekten alıkoymasın. Çünkü Cenab-ı Hakk, bütün mahlûkatın en kötüsü, en günahkârı olan İblis’in duasını bile kabul etmiştir.” Sufyan bin Uyeyne^(ra), delil olarak da Âraf Suresi’nin 14 ve 15. ayetlerini zikretmiştir, “İblis dedi ki, ‘Bana kıyamete kadar ömür ve mühlet ver Allah’ım’ Allah da, ‘Sen mühlet verilenlerdensin’ buyurdu.” Bu sebeple duanın kesinlikle kabul olacağına inanmak gerekir.

9. Duada bulunulan hususu, ısrar ve tekrar ederek istemek

İbni Mes’ud^(ra), Allah Resulü’nün^(sav), duasını üç defa tekrarladığını nak-

letmiştir. Bu hadis-i şerif, Buhari ve Müslim'in ittifakla naklettikleri bir hadistir. Allah Resulü^(sav) buyuruyor ki, "Herhangi biriniz acele etmedikçe, duası Allah tarafından kabul olunur." Acele etmek şu demektir, "Ben dua ettim, duam kabul olunmadı." Binaenaleyh, ey Allah'ın kulu, dua ettiğin zaman Allah'tan çokça iste! Çünkü sen kerîm ve cömert olan Zât'tan istiyorsun. Biz, duamızın ânında kabul olmasını beklemekten ziyade, Allah'ın ne vakit olursa olsun, duamıza mutlaka cevap vereceğinin bilincinde olmalıyız.

10. Bâtını Edep

Duanın kabul olunmasının temeli bâtını edeptir ki o da kişinin tevbe etmesi, bütün varlığıyla Cenab-ı Hakk'ın ibadetine dönmesidir. İşte duanın kabul olunmasına en büyük sebep budur.

Ka'bû'l-Ahbâr'dan rivayet ediliyor ki, "Hz. Musa^(as) zamanında, şid-

detli bir kıtlık oldu. Hz. Musa^(as), İsrailoğulları'nı yanına alarak yağmur duasına çıktı. Fakat yağmur yağmadı. Böylece Hz. Musa^(as) üç defa yağmur duasına çıktı. -Dikkat buyurulursa, içinde Hz. Musa olan bir topluluk dua ediyor. İçinde peygamber olan bir topluluk, üç defa yağmur duasına çıkıyor ve yağmur yağmıyor.- Bunun üzerine Cenab-ı Hakk, çok hüzünlünen, üzülen Hz. Musa'ya^(as) şöyle vahyetti, "Sizin içinizde bir laf taşıyıcı, nemmam olduğu için ne senin ne de seninle beraber dua edenlerin dualarını kabul edebilirim." Bunun üzerine Hz. Musa^(as) sordu, "Ya Rabbi, o nemmam kimdir? O laf taşıyıcı adam kimdir? Bana göster ki onu aramızdan çıkaralım." Hz. Musa'nın^(as) bu sözü üzerine Allah Teâlâ şöyle vahyetti, "Ey kulum Musa, ben sizi laf taşıyıcılıktan, kovuculuktan men ederken, kendim mi kovucu olayım, laf taşıyıcı olayım?" Bu müşkil durum karşısında Hz. Musa^(as) İsrailoğulları'na gelerek,